

INVÁZNE RASTINY A POVINNOSTI OBCÍ

PREŠOV

11. OKTÓBER 2023

Hotel Dukla

ŠTÁTNA
OCHRANA PRÍRODY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

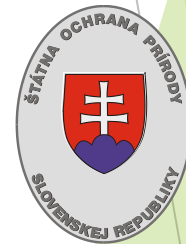
OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Európska únia
Kohézny fond

Invázne rastliny

Štátna ochrana prírody SR
Správa CHKO Východné Karpaty
Mgr. Miroslava Jedináková
Ing. Barbara Repčíková

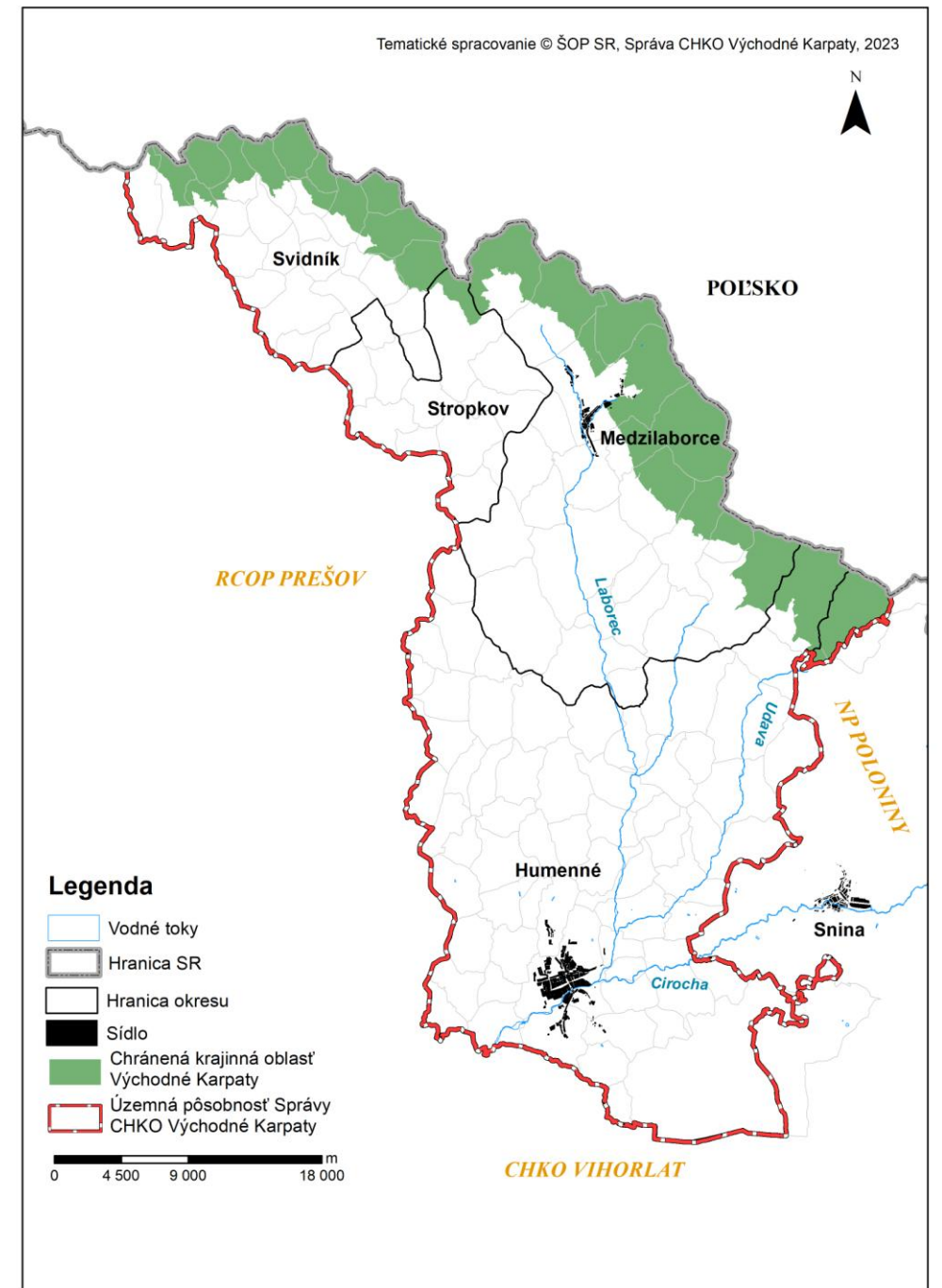
Fotodokumentácia : archív S-CHKO Východné Karpaty

Pôsobnosť Správy CHKO Východné Karpaty

Sídlo: Duchnovičova 535, Medzilaborce 068 01

Územná pôsobnosť Správy CHKO Východné Karpaty sa rozprestiera v 127 k. ú. obcí, z toho 27 zasahuje do CHKO Východné Karpaty, v ktorých platí 2. stupeň územnej ochrany

- ▶ okres Medzilaborce
- ▶ okres Humenné
- ▶ časť okresu Svidník
- ▶ časť okresu Stropkov
- ▶ časť okresu Snina

Invázne druhy rastlín (IDR) vzbudzujúce obavy SR a EÚ v pôsobnosti CHKO Východné Karpaty

Nariadenie vlády č. 449/2019 Z. z.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky
Vyhláška č. 450/2019 Z. z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov

- ambrózia palinolistá (*Ambrosia alternissifolia*)
- beztvarec krovitý (*Amorpha fruticosa*)
- pohánkovec (krídlatka) (*Fallopia sp.*)
- javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*)
- zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*)
- boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum*)
- netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*)
- pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*)

Nepôvodné druhy:

- slnečnica hl'úznatá (topinambur) (*Helianthus tuberosus*)
- netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*)
- agát biely (*Robinia pseudoacacia*)
- hviezdник ročný (*Stenactis annua*)
- turanec kanadský (*Conyza canadensis*)
- astra novobelgická (*Aster novi-belgii*)

Aktivity Správy CHKO Východné Karpaty

1. Mapovanie invázných druhov rastlín v chránených územiach i vo voľnej krajine
2. Vypracovanie podkladov k upozorneniam obcí o výskyte IDR
3. Zápis údajov do KIMS (databáza údajov vedená ŠOP SR)
4. Odstraňovanie invázných druhov rastlín
5. Komunikácia o spôsoboch odstraňovania IDR (spätná väzba)

1. Mapovanie invázných druhov rastlín v chránených územiach i vo voľnej krajine

Mapovanie v chránenom území:

- v pôsobnosti CHKO Východné Karpaty sa IDR v chránených územiach vyskytujú len ojedinele a na nie veľkých plochách. Ide o druhy ako netýkavka žliazkatá, turanec kanadský a zlatobyľ kanadská. Za posledné dva roky bol zaznamenaný aj výskyt druhu ambrózia pálinolistá

Napríklad:

SKUEV0050 Humenský Sokol – zamapovaný výskyt invázneho druhu ambrózia pálinolistá po výstavbe plynovodu. Vykonáva sa pravidelná kontrola stavu lokality a následne prebieha odstraňovanie IDR mechanickým spôsobom – kosenie a vytrhávanie rastliny

ambrózia pálinolistá

Mapovanie vo voľnej krajine:

Cielené mapovanie IDR vo voľnej krajine alebo popri iných aktivitách pracovníkov S-CHKO VK

- popri cestných komunikáciách, železničných tratiach, vodných tokoch, okrajoch lesných ciest
- na smetiskách, skládkach, nevyužívaných plochách, neobrábanej ornej pôde, nevyužívaných lúkach a pasienkoch a v opustených záhradách

pohánkovec (krídlatka)

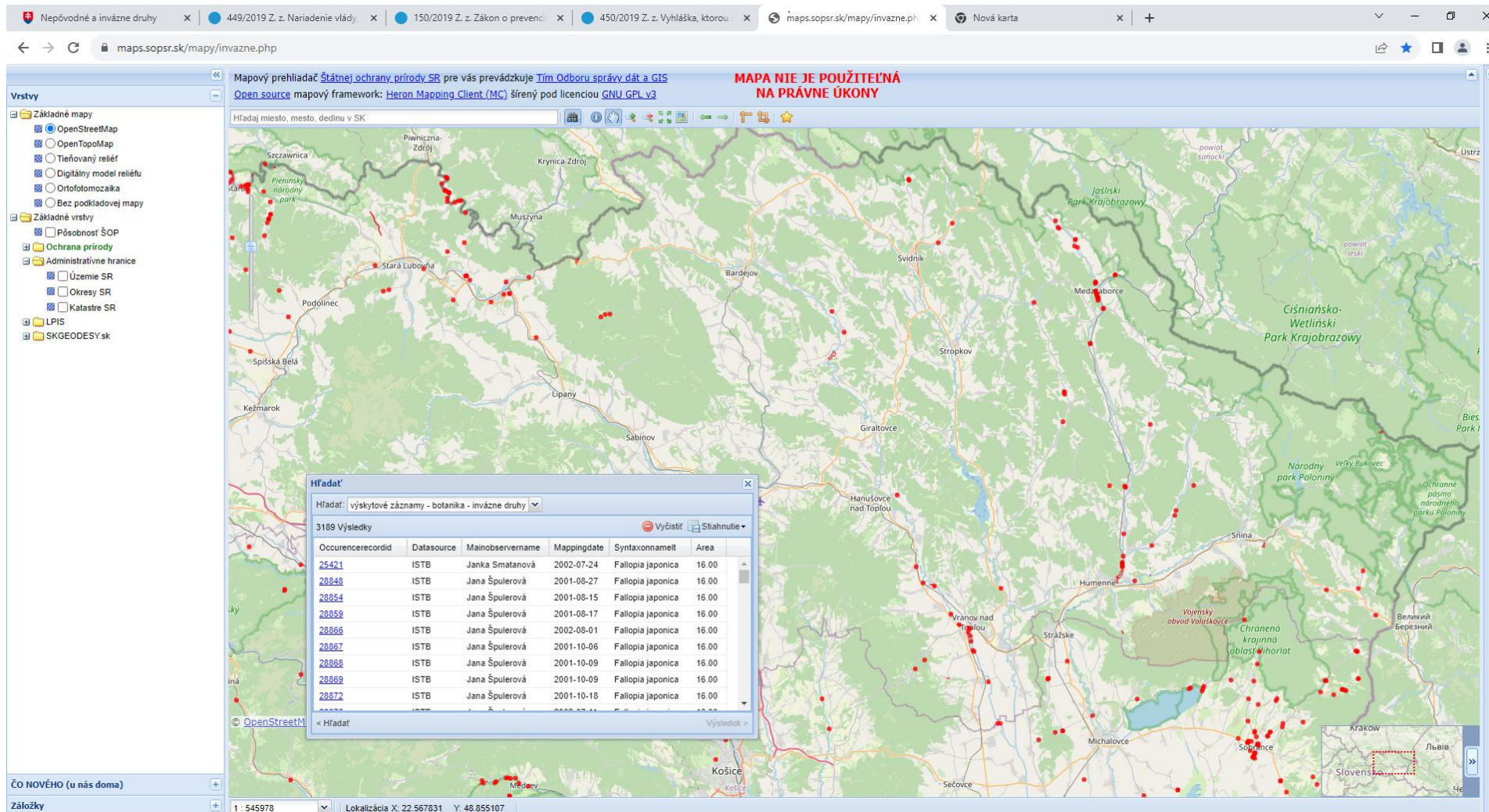
zlatobyľ kanadská

3. Zápis údajov do KIMS (databáza údajov vedená ŠOP SR)

► <https://maps.sopsr.sk/mapy/invazne.php>

Mapový prehliadač **Štátnej ochrany prírody SR** pre vás prevádzkuje **Tím Odboru správy dát a GIS**
MAPA NIE JE POUŽITELNÁ NA PRÁVNE ÚKONY
Open source mapový framework: **Heron Mapping Client (MC)** šírený pod licenciou **GNU GPL v3**

Hľadaj miesto, mesto, dedinu v SK

Vrstvy

- Základné mapy
  - OpenStreetMap
  - OpenTopoMap
  - Tífový reliéf
  - Digitálny model reliéfu
  - Ortofotozmožka
  - Bez podkladovej mapy
- Základné vrstvy
  - Pôsobnosť ŠOP
  - Ochrana prírody
    - Administratívne hranice
    - Územie SR
    - Okresy SR
    - Katastre SR
  - LPIS
  - SKGEODESYS.sk

Hľadať
Hľadať: výskytové záznamy - botanika - invázne druhy

3189 Výsledky

Occurrence record id	Datasource	Main observer name	Mapping date	Syntaxonomelt	Area
25421	ISTB	Janka Smatanová	2002-07-24	Fallopia japonica	16.00
28848	ISTB	Jana Špulerová	2001-08-27	Fallopia japonica	16.00
28854	ISTB	Jana Špulerová	2001-08-15	Fallopia japonica	16.00
28859	ISTB	Jana Špulerová	2001-08-17	Fallopia japonica	16.00
28866	ISTB	Jana Špulerová	2002-08-01	Fallopia japonica	16.00
28867	ISTB	Jana Špulerová	2001-10-06	Fallopia japonica	16.00
28868	ISTB	Jana Špulerová	2001-10-09	Fallopia japonica	16.00
28869	ISTB	Jana Špulerová	2001-10-09	Fallopia japonica	16.00
28872	ISTB	Jana Špulerová	2001-10-18	Fallopia japonica	16.00

ČO NOVÉHO (u nás doma)
Záložky

1 : 545978 Lokalizácia X: 22.567831 Y: 48.855107

4. Odstraňovanie inváznych druhov rastlín

Vyhláška č. 450/2019 Z. z.

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov

- ▶ Najčastejší spôsob odstraňovania IDR je mechanický (kosenie, vytrhávanie)
- ▶ Odstraňovanie za spolupráce so SZOPaK v Humennom (mechanické vytrhávanie netýkavky malokvetej na Humenskom Skole)
- ▶ Sú potrebné opakované každoročné zásahy, hlavne pred kvitnutím rastlín!

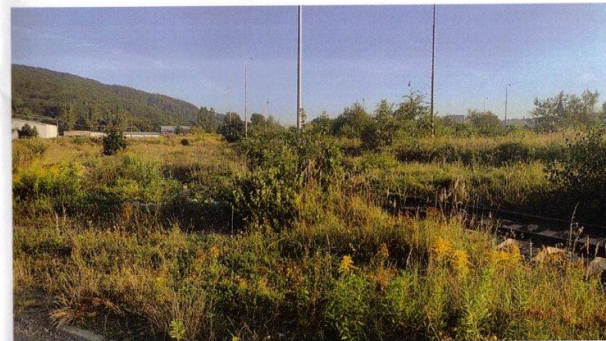
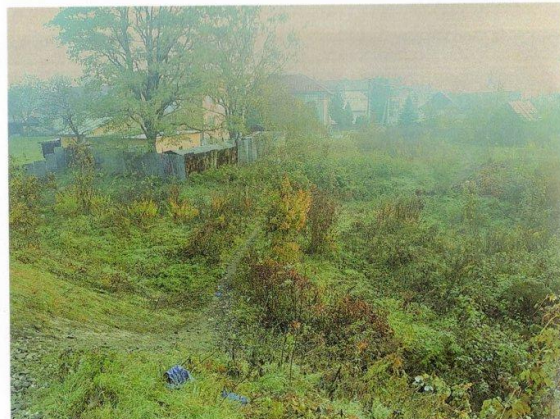
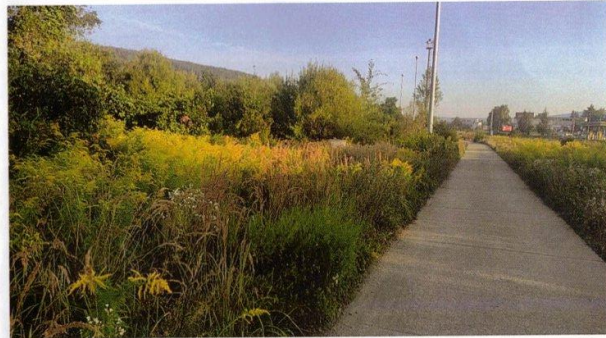
Mechanické odstraňovanie IDR - kosenie a vytrhávanie (trasa plynovodu k. ú. Chlmec)

5. Komunikácia o spôsoboch odstraňovania IDR (spätná väzba)

- ▶ telefonická komunikácia s vlastníkmi, správcami, nájomcami pozemkov s výskytom IDR
- ▶ identifikácia IDR priamo v teréne (na mieste výskytu) a podanie informácií o spôsoboch odstraňovania
- ▶ pozitívna spätná väzba vo forme odpovedí na upozornenie

Štátna ochrana prírody SR Správa CHKO Východné Karpaty	
Dňa: 04.10.2023	
Prílohy číslo: 001	Číslo spisu: 504/2023
Prílohy číslo: 6	Vybavuje: JEDINÁLOVA

Štátna ochrana prírody SR
Správa Chránenej krajiny oblasti
Východné Karpaty
Duchnovičová č. 535
068 01 Medzilaborce

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Košice
/	08085/2023/OR KE/SŽTS-3	Ing. Peter Kocák/055/2293335	25. 09. 2023

Vec
Výskyt invázných druhov rastlín v k.ú. Medzilaborce - odpoveď

ŽSR Oblastné riaditeľstvo Košice, na základe Vášho listu č.j. CHKOVK/507/2023 zo dňa 15.08.2023 vo veci: „Výskyt invázných druhov rastlín - upozornenie“, ktorý upozorňuje na výskyt invázných druhov rastlín na pozemkoch v k.ú. Medzilaborce na pozemkoch v správe ŽSR

Vám dáva nasledujúce vyjadrenie:

Vzhľadom na veľký rozsah parciel na ktorých sa invázne druhy rastlín nachádzali, pracovníci ŽSR, SMSÚ ŽTS TO Prešov vykonali odstránenie invázných druhov rastlín na parcelách KN C 1305/1, 1306/1 v k.ú. Medzilaborce, ktoré sú v správe ŽSR. Odstránenie invázných druhov rastlín v k.ú. Medzilaborce bolo vykonané dňoch 28.08.2023 - 06.09.2022. V prílohách prikladáme fotodokumentáciu pred a po kosení.

ŽSR sa snaží v rámci svojich možností o pravidelnú likvidáciu invázných druhov rastlín, ktoré rastú na pozemkoch v správe ŽSR.

S pozdravom

Ing. Igor Polák
riaditeľ
Oblastného riaditeľstva Košice

Prílohy
Katastrálne mapy
Fotodokumentácia

Za správnosť vyhotovenia: Ing. Peter Kocák

ĎAKUJEME ZA POZORNOST

